

Hinta on paras kannuste

Kun eläinten hyvinvointia halutaan aidosti parantaa, on paras kannuste markkinatalous.

Säädöksillä, määräyksillä ja sanktioilla voidaan tuotantoa kyllä ohjata (ja pakottaa) tiettyyn suuntaan, mutta avoimilla markkinoilla tuotantoa ohjaa tuotteesta saatava hinta.

Jos lihaa, maitoa tai munia tuotetaan tiukemmin hyvinvointiehdoin kuin mitä lainsäädäntö edellyttää, pitää siitä saada myös parempi hinta niin jatkojalostajalta kuin kuluttajalta. Laadun pitää maksaa oli sitten kyse maidon tai auton ostosta.

Valion linjaus maksaa maidosta vastuullisää niille tuottajille, jotka sitoutuvat yhtiön uusiin, lainsäädäntöä tiukempiin tuotanto-ohjeisiin on hyvä esimerkki siitä, että satsaukset hyvinvointiin rahoitetaan markkinoiden kautta.

Toivottavasti Valio kykenee viemään lisähinnan kuluttajatuotteisiin asti.

Markkinatalous toimii myös toisinpäin eli kun tuote ja sen tuotantotapa ei miellytä kuluttajaa, alkaa tuotteen kysyntä ja hinta heiketä. Tällä hetkellä näin vaikuttaisi käyvän esimerkiksi virikehäkkimunille, jotka kuluttajien valinnoissa häviävät luomu- ja lattiakanaloiden munille.

Virikehäkkimunien tuotannon kysyntä suuntautuukin entistä enemmän suurkeittiöille ja leipomoihin. Toki virikehäkkimunien kohdalla myös tuotannon raju kasvu ja pohjoisen Euroopan ylituotantotilanne ohjaavat hintaa alaspäin.

Parhaat hyvinvointia lisäävät ratkaisut voivat tuoda ”kaiken” eli vähentävät hoitajien työtä, parantavat eläinten hyvinvointia, lisäävät eläinten tuotosta ja mahdollistavat paremman tuottajahinnan.

Esimerkiksi kumimatot lihakarjatilojen rakolattioiden päällä ovat lähellä tätä. Lihantuottajan kannattaisikin vaatia näin tuotetusta lihasta parempaa hintaa.

Hiekkaa vai muuta kuiviketta?

Mualla maailmalla hiekkapedit ovat yleinen ratkaisu lypsylehmille. Useat tutkimukset ovat osoittaneet hiekan hyväksi alustaksi lehmillä. Siitä on helppo nousta ja sille on helppo laskeutua. Epäorgaanisena aineena hiekka on varsin huono kasvualusta mikrobeille.

Hiekka ei kuitenkaan ole helpoin ratkaisu työnteon kannalta, sillä parsien puhdistus ja hiekan lisääminen vaatii paljon työtä. Suuri ongelma on myös hiekan kuluttava vaikutus kaikkiin liikkuviin osiin sekä hiekan sekoittuminen lantaan. Hiekka ei myöskään ole kovin halpa ratkaisu, ja Suomen olosuhteissa hiekan jäätyminen on iso ongelma.

Suomessa esteenä on myös itse hiekka. Meidän kova, graniittinen maaperämme ei tarjoa yhtä hienojakoista ja sileää hiekkaa kuin eteläisempien maiden kalkki- ja hiekkakivikerrostumat.

Vaikka hiekka on hyvä ratkaisu, niin silti Suomessa jatkossakin suurin osa vil-

jelijöistä päätyy johonkin muuhun ratkaisuun kuin hiekkaan. Hyvin kuivitettu parsipeti lieenee näistä toimintavarmin. Keskuivikepohja on hyvä, mutta sen saaminen toimimaan kunnolla vaatii aina huolellisuutta ja riski ongelmista on suurempi kuin parsipedillä.

Pentti Torma

PENTTI TÖRMÄ
päätoimittaja

Tässä numerossa

Terveys ja hyvinvointi

- 8** Uni on tuotantoeläimille tärkeämpää kuin aiemmin on ymmärretty
- 12** Penisilliinin vakuutetaan riittävän, vaikka sen käyttöä rajoitetaan edelleen
- 46** Uusi teos antaa syvällistä tietoa näkymättömistä viruksista

Nautakarja

- 18** Kumimatoista erittäin hyviä kokemuksia lihanautojen makuualustana
- 24** Amerikkalaisprofessori: Lehmien sijaan pitäisi toisinaan hoitaakin navettaa
- 30** FarmTest: Tanskalaisyritykset tyytyväisiä parsipetien vaihtoon hiekkapeteihin
- 42** Huippukarja säätää maitotuotosta maidon hinnan mukaan Isossa-Britanniassa

Sika

- 6** Porsaskuolleisuudesta aiheutuu suuria taloudellisia tappioita
- 34** Automaattiruokinta antaa lisäpotkua imeville porsaille
- 38** Mangalitzia-sioista erikoistuotteita pienteurastamon asiakkaille

Kolumnit

- 15** Yrittäjältä: Kissako se pyörii pöydällä?
- 33** Eläinlääkäriältä: Lisäärvaa omille vahvuuksillemme
- 37** Hyvinvointia tuotantoeläimille: Kaunista käytöstä
- 49** Vihosofiaa: Orippää

Vakiopalstat

- 5** Maailman tautitilanne
- 50** Euroopan maitokatsaus
- 52** Kotieläintuotannosta tutkittua
- 54** Uutisia ja uutuuksia
- 56** Hintaseuranta
- 58** Tuotosseurannan tuloksia

Kannen kuva: Tuulia Nelimarkka